

Undersøkelse om tilskudd til landets frivilligsentraler fra 2017 til 2019

Ny ordning fra 2017

I 26 år har staten utbetalt tilskudd direkte til hver sentral. Retningslinjene stilte krav om 40 % lokalt tilskudd. Fra 2017 ble denne ordningen fjernet ved at tilskuddet nå utbetales via kommunen, og kravet om lokal finansiering falt bort.

Økning i 2017 - 2019

I 2017 fikk kommuner med sentraler økt tilskudd pr sentral med kr. 55 000 (47 +8). I 2018 ble overføringen økt med kr. 38 000 (27 + 11). I 2019 ble økningen til kommunene kr. 11 000 pr frivilligsentral.

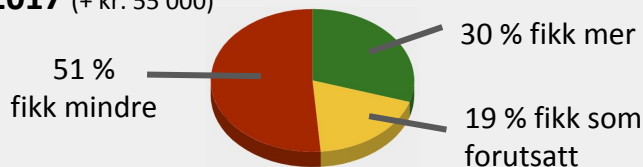
Hvordan gikk det?

Norges Frivilligsentraler har i tre år foretatt en undersøkelse for å kartlegge konsekvensene av endringen fra direkte tilskudd til frivillig-sentralene til overføring til kommunene. Dette er resultatet. Vi vil følge opp videre.

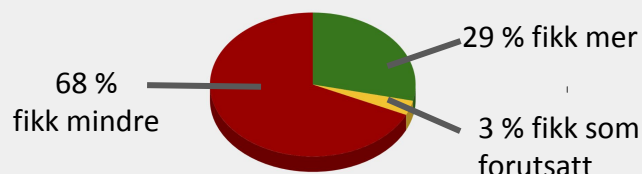
Tilskudd i forhold til Stortingets vedtak om økning

Vi har sett på endring i samlet tilskudd til de frivilligsentralene som har 100% stilling som daglig leder.

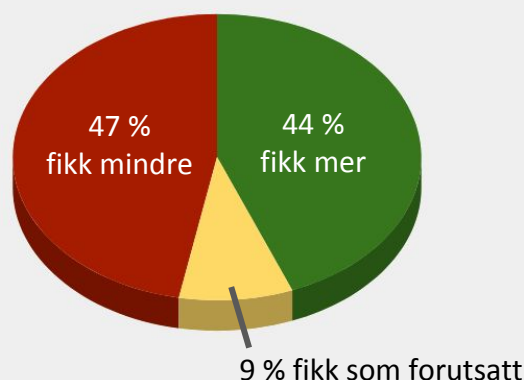
2017 (+ kr. 55 000)

2018 (+ kr. 38 000)

2019 (+ kr. 11 000)

Økningen når ikke fram

I 2017 fikk 51% mindre enn økningen.
I 2018 var det 68% som fikk mindre enn økningen.
I 2019 får fortsatt 47 % av sentralene mindre enn økningen som Stortinget vedtok.

Noen får mer

Det er veldig positivt å se at nesten 1/3 av sentralene fikk mer enn økningen i statstilskuddet både i 2017 og 2018, og at dette har økt til 44 % i 2019. Det betyr at her har kommunen i tillegg økt sitt lokale tilskudd.

Kommentar

Ny tilskuddsordning ser også ut til å påvirke forholdet mellom kommunen og sentralen(e) på andre måter. Den lokale effekten synes å kunne være både positiv og negativ for sentralene.

Diverse

	2017	2018	2019
Har eget styre	91%	87 %	83 %
Har vedtekter	89%	92 %	88 %
Endrede oppgaver	8%	7 %	8 %
Økt press fra kommunen	-	-	19 %
Frivillige per sental	109	-	117

2021

Etter den fireårige overgangsperioden vil kommunenes tilskudd til frivilligsentraler falle helt bort fra 2021 etter Stortingets vedtak.

Notat i Grønt hefte 2019:
"Tilskot til frivilligsentraler blir innlemma i innbyggjartilskotet frå 2021."

Stortingets vedtak

Den 15. juni 2016 vedtok Stortinget regjeringens forslag om at ansvaret for tilskuddet til frivilligsentraler bør overføres til kommunene.

Regjeringen vil i statsbudsjettet for 2017 foreslå at tilskuddet innlemmes i kommunenes rammetilskudd. Dagens retningslinjer for ordningen vil med dette ikke bli videreført. Med et kommunalt helhetlig ansvar for sentralene vil det ligge til rette for en videreutvikling av ordningen i tråd med lokale tradisjoner og behov. Det legges opp til at midlene fordeles særskilt innenfor rammetilskuddet (tabell C) i en overgangsperiode på fire år. Fordelingen av midlene for 2017 vil bygge på Kulturdepartementets fordeling i 2016. Kommuner som oppretter eller nedlegger frivilligsentraler i overgangsperioden, vil bli bedt om å rapportere om dette til Kulturdepartementet, slik at det kan tas høyde for dette i fordelingen av midler i påfølgende år. Tilskuddet trappes opp i fireårsperioden.

Omlegging av ordningen

Tilskuddsmidlene fordeles særskilt innenfor rammetilskuddet (tabell C) i en overgangsperiode på fire år. Regjeringen foreslo at tilskuddet trappes opp i fireårsperioden, og Stortinget sluttet seg til regjeringens forslag.

Slik Norges Frivilligsentraler ser det, betyr vedtaket i overgangsperioden bare en administrativ endring av utbetaling av statstilskuddet til frivilligsentralene. Stortinget ønsket en videreutvikling og styrking av ordningen, basert på lokale ønsker. For den kommunale finansieringen mener vi at forutsetningen er som før: Kommunen skulle gi sitt tilskudd til frivilligsentralen i tillegg til det som kom fra staten. Statstilskuddet har hele tiden gått til delvis dekning av lønn til daglig leder, og den lokale finansieringen skal dekke resten av kostnader til lønn pluss til annen drift.

Brev fra KUD til alle landets kommuner:

Med et kommunalt helhetlig ansvar vil det ligge til rette for en videreutvikling av frivilligsentralene i tråd med lokale prioriteringer. Kommunene overtar også tilskuddsansvaret for de sentralene som ikke er kommunalt drevet. Kulturdepartementet legger til grunn at kommunene fortsatt vil være opptatt av å ha gode sentraler med høyt aktivitetsnivå og at kommunene vil videreføre sitt engasjement knyttet til frivilligsentraler. Frivilligsentralene har til og med 2016 hatt krav om minimum 40 % lokal finansiering i tillegg til det statlige tilskuddet.

Økning i rammen til kommunene

Overføringen til kommunene pr frivilligsentral ble for 2017 økt med kr. 55.000, fra kr. 310.000 til kr. 365.000:

- Stortinget økte posten på statsbudsjettet med ca 20 mill. Det var ment å gi kr. 47.000 i økning til hver sentral fra kr. 310.000 til kr. 357.000. Tilskuddet hadde da stått stille på kr. 310.000 siden 2013.
- KUD brukte tidligere ca 3.5 mill årlig til fellestiltak for frivilligsentralene som gikk til nettverksledere og aktivitet/konferanser i de fire regionene. Disse midlene ble også fra og med 2017 lagt inn i budsjettposten. Dette ville utgjøre kr. 8.000,- i tillegg, slik at økt overføring til kommunene kom opp i kr. 365.000 pr sentral (for de som hadde daglig leder i full stilling i 2016).
- I 2018 foreslo Stortinget i sitt forslag til statsbudsjett en økning på kr. 27.000. Dette ble ytterligere plussert på med kr. 11.000 i budsjettforliket like før jul 2017 (+ 5 mill), slik at endelig økning ble kr. 38.000 til kommunene pr sentral (for de sentraler som hadde full stilling som daglig leder i 2016).
- For 2019 vedtok Stortinget å øke overføringen til kommunene pr sentral på kr. 11.000.